

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 170/02-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť R. P., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Advokátska kancelária P. B., ktorou namietal porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 23 Co 178/02 z 31. januára 2002, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2002 doručená sťažnosť R. P., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Advokátska kancelária, P. B., ktorou namietal porušenie svojich základných práv vyplývajúcich z vlastníctva nehnuteľností rozhodnutím Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 23 Co 178/02. V závere svojho podania navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd zrušil ním napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Co 178/02 z 31. januára 2002 v časti vyslovenej zmeny a zákazu vykonávania jeho vlastníckych práv na jeho nehnuteľnostiach.

Keďže sťažnosť neobsahovala náležitosti požadované ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd vyzval sťažovateľa listom č. k. Rvp 602/02-6 z 20. mája 2002, aby doplnil svoje podanie v zmysle v ňom uvedených pokynov. Upozornil ho tiež, že v prípade nevyhovenia výzve môže byť jeho podanie odmietnuté podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na výzvu ústavného súdu reagoval sťažovateľ podaním vypracovaným jeho právnym zástupcom advokátom JUDr. J. S., sp. zn. PB 67/2002-JS zo 6. júna 2002, ktorým navrhol, aby ústavný súd „po predbežnom prerokovaní tejto mojej sťažnosti rozhodol týmto uznesením

Ústavný súd začína konanie pre porušenie základných ľudských práv a slobôd v zmysle článku 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Po začatí konania navrhujem, aby senát Ústavného súdu vyniesol toto uznesenie

Ústavný súd vyslovuje, že konaním Stavebného bytového družstva Bytča, so sídlom Bytča, Nám. Slovenskej republiky č. 24, IČO: 00693677, ktorým bol daný podnet Okresnému súdu v Žiline, pričom tento svojím následným Uznesením sp. zn. Nc 2164/01 zo dňa 9. 10. 2001, a naň nadväzujúcim Uznesením Krajský súd v Žiline sp. zn.: uznesenia 23 Co 178/02 zo dňa 31. 01. 2002, ktorým Krajský súd v Žiline vydal predbežné opatrenie obmedzujúce mňa, vlastníka pozemkov parc. č. KN 2216/1, KN 2216/2 a KN 216/3, nachádzajúcich sa v kat. úz. Veľká Bytča, zapísaných na LV č. 50, boli porušené základné práva a slobody osoby R. P. v zmysle článku 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s priamym poukazom na porušenie mojich vlastníckych práv v zmysle ustanovenia čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd súčasne vyslovuje, že ruší ako nezákonné uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 23 Co 178/2002 zo dňa 31. januára 2002, ktorým uznesením bol vykonaný neprimeraný zásah do mojich vlastníckych práv a obmedzenie môjho vlastníckeho práva bolo vykonané v rozpore so zákonom nad nevyhnutnú mieru, teda v rozpore s článkom 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd v zmysle ustanovenia článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, vzhľadom k tomu, že sťažnosti vyhovel, priznáva tomu, koho práva boli porušené, teda osobe R. P. i primerané finančné zadost'učinenie“.

Ústavný súd konštatuje, že ani po doplnení sťažnosť nespĺňala všetky náležitosti požadované zákonom o ústavnom súde.

Ústavný súd na Okresnom súde v Žiline (ďalej len „okresný súd“) zistil, že sťažovateľom napadnuté uznesenia nadobudli právoplatnosť 22. apríla 2002, teda že sťažnosť bola podaná v zákonom ustanovenej lehote (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na

ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť bez ústneho pojednávania. Ak ústavný súd navrhovateľa (sťažovateľa) na také nedostatky upozornil, uznesenie nemusí odôvodniť.

Ako to z obsahu sťažnosti a navrhovaného petitu vyplýva, predmetom sťažnosti je namietaná neústavnosť označeného predbežného opatrenia nariadeného v rámci konania o žalobe na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníctva vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 2164/01.

Podľa ustanovenia § 102 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskoršie ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, jeho dôsledky a spôsob zániku upravujú ustanovenia § 74 až 79 Občianskeho súdneho poriadku.

Účelom predbežného opatrenia je rýchlá, i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Predbežné opatrenie zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Nariadením predbežného opatrenia sa práva účastníkov nekonštituujú ani nedeclarujú. Dočasne sa ním zabezpečujú práva účastníkov tak, aby do právoplatného skončenia súdneho sporu vo veci samej svojím správaním nezaložili stav, ktorý by nebolo možné vôbec alebo len s neprimeranými ťažkosťami napraviť.

Podľa právneho názoru ústavného súdu (vysloveného napr. vo veci sp. zn. II. ÚS 64/02) rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie v súdnom konaní možno považovať predovšetkým za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Predpokladom vyslovenia záveru o porušení základných práv a slobôd je však len také ich porušenie, ktoré nemožno napraviť alebo odstrániť v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl., § 102 Občianskeho súdneho poriadku), resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku v spojitosti s predbežnými opatreniami.

Sťažovateľ ako účastník konania si musí byť vedomý toho, že súd môže pomery účastníkov konania dočasne upraviť predbežným opatrením ako zabezpečovacím prostriedkom.

V prípade, že podľa názoru sťažovateľa pominuli alebo vôbec neexistovali dôvody na nariadenie napadnutého predbežného opatrenia, bol sťažovateľ oprávnený navrhnúť aj jeho zrušenie. Možnosť dosiahnuť zrušenie predbežného opatrenia vyplýva priamo zo zákona (§ 77 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Občiansky súdny poriadok poskytuje účastníkovi, voči ktorému smeruje výrok predbežného opatrenia, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom predbežného opatrenia aj počas konania o veci samej bez toho, aby sa oprávnenie navrhnúť zrušenie predbežného opatrenia obmedzovalo inými než zákonnými predpokladmi, t. j. že tu neboli alebo pominuli dôvody na jeho nariadenie. Keďže túto ochranu upravenú priamo Občianskym súdnym poriadkom považuje ústavný súd za účinnú a dostupnú, sťažovateľ ako účastník súdneho konania sa jej preto nemôže dovolávať prostredníctvom sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Sťažovateľ uviedol, že krajský súd uznesením sp. zn. 23 Co 178/02 z 31. januára 2002 porušil jeho vlastnícke práva v zmysle ustanovenia čl. 20 ods. 4 ústavy. Namíeta teda nesprávnosť právneho názoru krajského súdu, ktorý dočasne upravil pomery účastníkov. Napadnuté uznesenie nemá v tomto štádiu konania také dôsledky, ktoré mu prikladá sťažovateľ.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodniteľné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 139/02).

Po oboznámení sa s uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Co 178/02 z 31. januára 2002 dospel ústavný súd k názoru, že toto rozhodnutie nemožno kvalifikovať ako zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a preto nie je daná ani právomoc ústavného súdu na jeho preskúmanie a prípadné nahradenie právnym názorom ústavného súdu v danej veci.

Ústavný súd v danom prípade pri skúmaní procesných podmienok, za splnenia ktorých môže sťažnosť prijať, zistil, že nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci, pretože ochranu právam sťažovateľa poskytuje (alebo môže poskytnúť) Občiansky súdny poriadok a občianskoprávny (všeobecný) súd v sporovom konaní, ktorého je účastníkom, prostredníctvom účinných a dostupných právnych prostriedkov nápravy.

Ústavný súd poznamenáva, že okrem nedostatku právomoci na prerokovanie predmetnej sťažnosti táto nespĺňa ani požiadavku obsahových náležitostí stanovených zákonom (nedostatky sťažnosti neboli odstránené ani na výzvu ústavného súdu). Vo vzťahu k požiadavke sťažovateľa na vyslovenie neústavnosti konania Stavebného

bytového družstva Bytča (pre podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) je sťažnosť v tejto časti aj zjavne neopodstatnená.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde podnet zamietol z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2002